

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת דוברת המשרד

17 במאי 2016

הודעה לעיתונות

שרי האוצר והחקלאות ממשיכים להיאבק ביוקר המחיה:

ועדת המחירים המשותפת למשרדי האוצר והחקלאות המליצה להכניס לראשונה לפיקוח את פערי התיווך של הפירות והירקות

רשתות השיווק ידרשו להעביר לוועדה גם את נתוני שנת 2015. במידה ויימצאו פערים חריגים בסמכות הוועדה להמליץ לשרים לנקוט בצעדים נוספים

שר האוצר, משה כחלון: "ההחלטה להכניס את פערי התיווך של הפירות והירקות לחוק הפיקוח היא צעד נוסף ומשמעותי במאבק להורדת יוקר המחיה. אנו מצפים כי ההחלטה הזאת במקביל להמשך המגמה של פתיחת שוק המזון לייבוא תביא להוזלת מחירים ותקל על מעמד הביניים והשכבות החלשות".

שר החקלאות, אורי אריאל: "משרד החקלאות שם לעצמו כמטרה את הורדת יוקר המחיה בתחום המזון. הוזלת מחירי הפירות והירקות הוא צעד חשוב לכלל אזרחי ישראל ובעיקר לשכבות החלשות. לאחר דיונים של אנשי המקצוע במשרד החקלאות עם האוצר גובש מהלך שצפוי להקטין את פערי התיווך להוזיל את המחיר לצרכן ולחזק את החקלאיים".

בהתאם להמלצות הוועדה, העוסקים בשיווק ומכירה סיטונאית קמעונאית שוק הירקות והפירות, יחויבו לדווח את נתוני ענף הפירות וירקות למפקח על המחירים. רשתות השיווק ידרשו להעביר לוועדה גם את נתוני שנת 2015. השרים צפויים לחתום על הצו בקרוב בכפוף להערות הציבור. לאחר החתימה על הצו, תבחן הוועדה, על בסיס הנתונים, את סוגיית פערי התיווך ובמידה ויימצאו פערים חריגים בסמכות הוועדה להמליץ לשרים לנקוט בצעדים נוספים.

ועדת המחירים המשותפת למשרדי החקלאות והאוצר המליצה להכניס לראשונה את כל מחירי הפירות והירקות הבסיסיים תחת פיקוח שיקבע לפי פרק ז' לחוק הפיקוח על מצרכים ושירותים. על פי ההמלצה, רשתות השיווק, הסיטונאים הגדולים ועוסקים נוספים בתחום, יחויבו לדווח את נתוני הרווחיות על פירות

מדינת ישראל
משרד החקלאות ופיתוח הכפר
לשכת דוברת המשרד

וירקות למפקח על המחירים. הועדה תצא לשימוע שלאחריו יגובש הצו שיובא לחתימת השרים בזמן הקרוב. המהלך צפוי לאפשר לוועדה לנתח בצורה מעמיקה את סוגיית פערי התיווך בשוק הפירות והירקות.

יש לציין כי בשנים האחרונות נצפית מגמה רב שנתית של עליה בנתח השוק של רשתות השיווק לעומת השווקים הפתוחים וחנויות הירקות והפירות הפרטיות, לפי נתוני הלמ"ס בעשור האחרון גדל נתח השוק של הרשתות ב-15% לכדי 50% מהקמעונאות בפירות בירקות טריים. זאת לצד עלייה בכוח הקנייה של הרשתות המחזיקות בבעלתן סיטונות פירות וירקות או שרוכשת באמצעות סיטונאי גדול.

יתר על כן, ההמלצה גובשה לאור ממצאי בדיקה מדגמית שהראו שהרווח הגולמי והתפעולי במחלקת הפירות והירקות ברשתות, הינו גבוה במידה ניכרת מהרווח הכללי של הרשת. כמו כן, נמצא כי שיעור המכר ברשתות הינו במגמת עלייה וכי קיימת ריכוזיות במקטע הסיטוני הקשור לרשתות השיווק. בהתאם לכך, ועדת המחירים המשותפת למשרדי החקלאות והאוצר המליצה להחיל פיקוח מחירים על פירות וירקות. הפיקוח בשלב זה יהיה ברמת דיווח מחיר, עלויות רכישה ונתונים נוספים שתבקש הועדה.

כיום, מעט סיטונאים גדולים שולטים ביותר ממחצית מכמות הקנייה מהחקלאים. בשימוע ציבורי שערך משרד החקלאות בנושא רישוי סיטונאים, נשמעו טענות רבות על פרקטיקות מסחר לא הוגן בסחר בפירות וירקות, כגון: שינוי תנאי העסקה בדיעבד ובאופן חד-צדדי, עסקאות ללא מחיר (ללא שקיפות כלפי החקלאי לגבי אופן קביעת התמורה), הפחתת פחת מובנה, המעידות על ניצול לא הוגן של כוח שוק.

נוכח החשש העולה מן הנתונים שהונחו בפני הוועדה לרווחיות עודפת וניצול לרעה של כוח שוק ולנוכח העובדה כי קיים קושי אובייקטיבי במדידת רוחבית של מרווחי השיווק בשל מחסור בנתונים אמינים, הבדלים בין מקורות דיווח שונים ושונויות באיכות התוצרת, מבקשת הוועדה לחייב את הסיטונאים והקמעונאים לדווח לה נתונים מכוח צו פיקוח על מחירים. הפיקוח יופעל באמצעות צו לזמן מוגבל ויחול עד לסוף שנת 2017. לאור הממצאים שיעלו מן הבדיקה, תשקול הוועדה להמליץ לשרים על נקיטת צעדים נוספים שיועילו להפחתת יוקר המחיייה ולצמצום פערי התיווך.

כניסת הצו לתוקף כפופה לשימוע ציבורי במסגרתו מוזמן כלל הציבור להעביר עמדות וטענות בעניין ההמלצות.